Kirjallinen kysymys KK 493/2017 vp

Merja Mäkisalo-Ropponen sd

Kirjallinen kysymys kliinisten ravintovalmisteiden korvattavuudesta muistisairaille

Eduskunnan puhemiehelle

Kliiniset ravintovalmisteet ovat elintarvikkeita, joita käytetään korvaamaan tai täydentämään ruokavaliota tai sen osaa. Suomessa kliinisestä ravintovalmisteesta voidaan maksaa korvaus, kun lääkkeiden hintalautakunta on vahvistanut valmisteelle korvattavuuden ja asiakkaalla on Kelan myöntämä korvausoikeus kliinisiin ravintovalmisteisiin. Korvauksia saa valtioneuvoston asetuksen mukaisista vaikeista sairauksista, kuten pienten lasten lehmänmaitoallergiasta ja yliherkkyydestä tavanomaisille erityisvalmisteille, synnynnäisistä aineenvaihdunnan häiriöistä ja päivittäistä letkuruokintaa vaativista tiloista. Lisäksi ravintoaineiden, lähinnä rasvojen, vaikeissa imeytymishäiriöiden ja lasten vaikeissa aliravitsemustilojen hoidoissa käytettävistä kliinisistä ravintovalmisteista voidaan maksaa korvaus. Sen sijaan kliinisistä ravintovalmisteista ei makseta korvausta esimerkiksi vanhuksille tai muistisairaille vajaaravitsemuksen ehkäisyyn tai ruokavaliota täydentämään.

Lähes kaikissa Euroopan maissa kliiniset ravintovalmisteet korvataan pääsääntöisesti tarpeen mukaan. Muun muassa Ruotsissa täydennysravintovalmisteet ovat maakuntakohtaisesti korvattavia, ja korvattavuuden perusteeksi riittää lääkärin lausunto siitä, että potilas tarvitsee energian tarpeen täyttämiseksi täydennysravintovalmisteita. Ruotsin maakunnissa korvattavuusprosentti on usein noin 80.

Ravintovalmisteiden käytöllä on myös yhteiskunnallista hyötyä. Hyvä ravitsemushoito ja vajaaravitsemuksen ehkäisy täydennysravintovalmisteiden avulla auttavat säästämään terveydenhuollon kokonaiskustannuksia sekä tukevat muistisairaan arjessa jaksamista ja aivojen toimintaa. Kliiniset ravintovalmisteet tehostavat energian ja ravintoaineiden saantia, vaikuttavat ruokahaluun, kohottavat immuunivastetta sekä fyysistä ja psyykkistä toimintakykyä. Niiden käytön on todettu vähentävän sairaalahoitopäiviä, tehostavan sairaudesta toipumista, nopeuttavan haavojen paranemista ja pienentävän infektioriskiä. Muistisairaan riittävästä ravitsemuksesta huolehtiminen on tärkeää painon ylläpitämiseksi ja vajaaravitsemuksen ehkäisemiseksi. Syöminen saattaa unohtua tai ruoka ei maistu ja ruokavalio voi muuttua yksipuoliseksi eikä enää ole niin ravitsevaa. Muistisairaan ravitsemuksesta ja liikunnasta huolta pitämällä ylläpidetään lihaksia, ja siten muistisairaan lihasvoima ja kotona jaksaminen säilyvät.

Itä-Suomen yliopiston professori Soinisen johtaman kansainvälisen tutkimuksen mukaan ravintovalmisteilla voidaan hidastaa Alzheimerin taudin etenemistä silloin, kun sairaus on varhaisvaiheessa. Tutkimuksen mukaan ravintovalmisteella voidaan suojata muistia ja toimintakykyä. Ra-

Valmis
5.0

vitsemuksella voidaan vähentää Alzheimerin taudin oireiden lisäksi aivojen surkastumista. Mitä aikaisemmin hoito aloitetaan, sitä enemmän potilaat hyötyvät siitä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

> *Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että kliinisten ravintovalmisteiden Kela-korvattavuus laajennetaan koskemaan muistisairaita?*

Helsingissä 9.11.2017

Merja Mäkisalo-Ropponen sd